

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 22 grudnia 2008 r. *

W sprawie C-198/07 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 Statutu Trybunału Sprawiedliwości,
wniesione w dniu 6 kwietnia 2007 r.,

Donal Gordon, były urzędnik Komisji Wspólnot Europejskich, zamieszkały w Brukseli (Belgia), reprezentowany przez J. Sambona, P.P. Van Gehuchtena oraz P. Reyniersa, adwokatów,

strona skarżąca,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez J. Curralla oraz H. Krämera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: angielski.

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (sprawozdawca),
G. Arestis i J. Malenovský, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,
sekretarz: R. Grass,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 października 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W niniejszym odwołaniu D. Gordon wnosi o uchylenie wyroku wydanego przez Sąd Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich w dniu 7 lutego 2007 r. w sprawie T-175/04 Gordon przeciwko Komisji (dotychczas nieopublikowanego w Zbiorze, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd orzekł po pierwsze, że nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez skarżącego na decyzję Komisji Wspólnot Europejskich z dnia 11 grudnia 2003 r. (zwaną dalej „sporną decyzją”), oddalającą zażalenie na decyzję z dnia 28 kwietnia 2003 r. zatwierdzającą sprawozdanie z przebiegu kariery zawodowej (zwane dalej „SPK”) skarżącego w okresie od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. ze względu na brak interesu prawnego, i po drugie postanowił odrzucić jako

niedopuszczalne podniesione przez skarżącego żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu szkody i krzywdy jakoby przez niego poniesionych.

Ramy prawne

Przepisy dotyczące oceny urzędników

- 2 Zgodnie z art. 43 regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich, w brzmieniu mającym zastosowanie do spornych okoliczności stanu faktycznego w niniejszej sprawie (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym”) kwalifikacje, wydajność oraz zachowanie w ramach służby każdego urzędnika, z wyjątkiem urzędników grup zaszerogowania A 1 i A 2, są przedmiotem okresowej oceny sporządzanej co najmniej raz na dwa lata, zgodnie z warunkami określonymi przez każdą z instytucji.

- 3 W dniu 26 kwietnia 2002 r. Komisja Wspólnot Europejskich przyjęła decyzję dotyczącą ogólnych przepisów wykonawczych do art. 43 regulaminu pracowniczego (zwanym dalej „ogólnymi przepisami wykonawczymi”). Na tej podstawie wprowadzony został nowy system oceny. Z przepisu przejściowego zawartego w art. 4 ust. 1 tych przepisów wynika, że pierwsza ocena dokonywana zgodnie z nowym systemem miała dotyczyć okresu od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r.

- 4 Zgodnie z art. 5 ust. 3 ogólnych przepisów wykonawczych urzędnik jest co do zasady awansowany, jeżeli suma po pierwsze punktów za zasługi, odpowiadająca ocenie wynikającej ze SPK, i po drugie punktów pierwszeństwa przyznanych zgodnie z art. 6, 7 i 9 tych ogólnych przepisów wykonawczych, uzyskanych w ramach jednego lub więcej postępowań w sprawie awansu, jest wyższa aniżeli „próg awansu”.

- 5 Procedura oceny urzędników, sporządzenie SPK oraz jego zaskarżenie zostały uregulowane przede wszystkim w art. 7 i 8 ogólnych przepisów wykonawczych.

- 6 Artykuł 7 ust. 2 tych przepisów stanowi, że „przy okazji formalnego spotkania z urzędnikiem na końcu okresu oceny oceniający ocenia jego kwalifikacje, wydajność oraz zachowanie w ramach służby; omawia z nim jego potrzeby w dziedzinie szkoleń i przyszlą ewolucję kariery [...]. Przeprowadzenie tej corocznej formalnej rozmowy stanowi podstawowe zadanie oceniającego w dziedzinie zarządzania personelem”.

- 7 Zgodnie z art. 7 ust. 5 tych przepisów, „[...] jeżeli urzędnik nie jest usatysfakcjonowany treścią sprawozdania, informuje o tym bezzwłocznie oceniającego i w sekcji przeznaczonej na »komentarze« wyraża życzenie odbycia rozmowy z zatwierdzającym sprawozdanie, przedstawiając uzasadnienie swojego żądania. W terminie pięciu dni roboczych zatwierdzający sprawozdanie organizuje rozmowę z zainteresowanym w celu osiągnięcia porozumienia, na którym albo dokonuje zmiany sprawozdania, albo je zatwierdza, a następnie przekazuje kolejny raz zainteresowanemu. W terminie pięciu dni roboczych zainteresowany podpisuje/parafuje sprawozdanie, wyrażając swoją jego akceptację i przekazuje oceniającemu, który je bezzwłocznie podpisuje/parafuje [...]”.

- 8 Ustęp 6 tego samego art. 7 precyzuje, że „jeżeli urzędnik nie jest usatysfakcjonowany decyzją osoby zatwierdzającej sprawozdanie, może zażądać od niej w terminie pięciu dni zwołania Wspólnego Komitetu ds. Ocen, o którym mowa w art. 8”.
- 9 Artykuł 8 ust. 5 ogólnych przepisów wykonawczych stanowi, że „mimo iż Komitet nie może zastąpić dokonujących oceny w kwestii oceny pracy zainteresowanego, upewnia się on, że sprawozdanie zostało sporządzone w duchu zasady słuszności, obiektywnie i zgodnie ze zwykłymi regułami oceny. Komitet weryfikuje również, czy procedury były stosownie przestrzegane [w kwestii spotkania(ń), terminów itp.]. Jeśli uzna, że istnieje taka potrzeba, przystępuje do stosownych konsultacji”.
- 10 Artykuł 8 ust. 7 tych przepisów przewiduje, że „opinia Wspólnego Komitetu ds. Ocen, notyfikowana urzędnikowi, oceniającemu i zatwierdzającemu sprawozdanie, jest przekazywana oceniającemu w postępowaniu odwoławczym. W terminie trzech dni roboczych oceniający w postępowaniu odwoławczym zatwierdza sprawozdanie albo dokonuje jego zmiany przed przekazaniem go zainteresowanemu. Jeżeli oceniający w postępowaniu odwoławczym nie uwzględni zaleceń wyrażonych w opinii Wspólnego Komitetu ds. Ocen, jego decyzja wymaga uzasadnienia. Kopia sprawozdania jest przekazywana Wspólnemu Komitetowi ds. Ocen. Tym samym sprawozdanie uważa się za ostateczne”.

Przepisy dotyczące urzędników uznanych za niezdolnych do pełnienia służby

- 11 Artykuł 53 regulaminu pracowniczego ma następujące brzmienie:

„Urzędnik, wobec którego zgodnie z orzeczeniem Komitetu ds. Inwalidztwa stosuje się przepisy art. 78, jest z urzędu przenoszony w stan spoczynku ostatniego dnia miesiąca, w którym organ powołujący uznał jego trwałą i pełną niezdolność do pełnienia służby”.

12 Artykuł 78 regulaminu pracowniczego stanowi:

„Urzędnik uprawniony jest, na warunkach przewidzianych w art. 13–16 załącznika VIII, do renty inwalidzkiej w przypadku całkowitej i trwałej niezdolności do pełnienia służby, uniemożliwiającej mu wykonywanie obowiązków związanych ze stanowiskiem w jego kategorii [...]”.

13 Załącznik VIII do regulaminu określa warunki systemu emerytalno-rentowego. Artykuły 13–16 rozdziału 3, zatytułowanego „Renta inwalidzka”, mają następujące brzmienie:

„Artykuł 13

Urzędnikowi, z zastrzeżeniem przepisów art. 1 ust. 1, przysługuje w okresie niezdolności do pełnienia służby renta inwalidzka zgodnie z art. 78 regulaminu pracowniczego, w przypadku gdy Komitet ds. Inwalidztwa stwierdzi, że urzędnik, który nie ukończył 65. roku życia, w okresie, w którym nabywał uprawnienia emerytalne, stał się całkowicie i trwale niezdolny do pełnienia służby we Wspólnocie, co uniemożliwia

mu wykonywanie obowiązków związanych ze stanowiskiem w jego kategorii i w związku z tym musi on zakończyć służbę. Renta inwalidzka nie może być wypłacana osobie pobierającej emeryturę.

Artykuł 14

Uprawnienie do renty inwalidzkiej powstaje pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po przeniesieniu danego urzędnika w stan spoczynku na podstawie art. 53 regulaminu pracowniczego.

W przypadku gdy były urzędnik przestaje spełniać wymogi otrzymywania renty inwalidzkiej, jest on przywracany na pierwsze wakujące stanowisko w swojej kategorii lub kategorii specjalnej, odpowiadającej jego szczeblowi kariery, pod warunkiem że urzędnik ten posiada kwalifikacyjne niezbędne do objęcia tego stanowiska. Jeżeli urzędnik odmawia objęcia zaproponowanego mu stanowiska, utrzymuje swoje uprawnienia do przywrócenia na kolejne wakujące stanowisko w swojej kategorii lub kategorii specjalnej, odpowiadające jego szczeblowi kariery, o ile posiada on niezbędne kwalifikacje do jego objęcia; jeżeli urzędnik odmawia przyjęcia stanowiska po raz drugi, może zostać zwolniony z urzędu; w tym przypadku stosuje się odpowiednio przepisy art. 16 załącznika VIII.

W przypadku śmierci byłego urzędnika otrzymującego rentę inwalidzką uprawnienia do renty wygasają z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła śmierć.

Artykuł 15

Do czasu ukończenia przez byłego urzędnika pobierającego rentę inwalidzką 60. roku życia instytucja może kierować go na okresowe badania lekarskie w celu upewnienia się, że spełnia on nadal wymogi otrzymywania renty inwalidzkiej.

Artykuł 16

W przypadku gdy były urzędnik pobierający rentę inwalidzką jest przywracany na stanowisko w jego instytucji lub w jakiegokolwiek innej instytucji, okres, w którym pobierał on rentę inwalidzką, jest uwzględniany do celów obliczania jego emerytury, bez konieczności zapłaty przez urzędnika składek”.

Okoliczności powstania sporu

- ¹⁴ Mające znaczenie okoliczności stanu faktycznego zostały przedstawione w pkt 7–12 zaskarżonego wyroku w następujący sposób:

„7 W chwili wnoszenia skargi skarżący był urzędnikiem w grupie zaszeregowania LA 5 w dyrekcji generalnej (DG) ds. Tłumaczeń Komisji.

- 8 W wieczorem w dniu 11 marca 2003 r. skarżący otrzymał sprawozdanie z przebiegu jego kariery zawodowej obejmujące okres od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. Rano w dniu 12 marca 2003 r. zwrócił się do zatwierdzającego sprawozdanie o przeprowadzenie z nim rozmowy zgodnie z art. 7 ust. 5 [ogólnych przepisów wykonawczych]. Następnie skarżący wziął dwuipółdniowy urlop, počawszy od popołudnia. Tego samego dnia zatwierdzający sprawozdanie zatwierdził SPK, sporządzając notatkę, zgodnie z którą »zorganizowanie [spotkania zgodnie z życzeniem skarżącego] nie [było] możliwe, biorąc od uwagę okoliczność, że zainteresowany rozpoczął urlop z dniem 12 [marca] 2003 r. po południu«.
- 9 W dniu 25 marca 2003 r. skarżący odbył rozmowę z zatwierdzającym sprawozdanie. Tego samego dnia na wniosek skarżącego powołano Wspólny Komitet ds. Ocen. W dniu 11 kwietnia 2003 r. [Wspólny Komitet ds. Ocen] wydał opinię. Zgodnie z tą opinią »[Wspólny Komitet ds. Ocen] stwierdza, że formalna rozmowa nie odbyła się, [i] w związku z tym [...] zaleca oceniającemu w postępowaniu odwoławczym, by zwrócił się do zatwierdzającego sprawozdanie o przeprowadzenie takiej formalnej rozmowy«. Skarżący odbył ponownie rozmowę z zatwierdzającym sprawozdanie w dniu 14 kwietnia 2003 r.
- 10 W dniu 25 kwietnia 2003 r. odbyła się rozmowa skarżącego z oceniającym w postępowaniu odwoławczym. W dniu 28 kwietnia 2003 r. oceniający w postępowaniu odwoławczym wydał swoją decyzję, która zatwierdziła sporne SPK, wskazując, że po pierwsze »wyjaśniono, że [skarżący] ubiegał się o przeprowadzenie formalnej rozmowy w dniu 12 marca [2003 r.], lecz że do rozmowy tej nie doszło ze względu na przebywanie przez skarżącego na urlopie [...] oraz ze względu na końcowy termin sfinalizowania postępowania w sprawie oceny (15 marca 2003 r.)« i po drugie, że »dwa spotkania z zatwierdzającym sprawozdanie miały następnie miejsce w dniu 25 marca 2003 r. i w dniu 14 kwietnia 2003 r.«. W notatce z tego samego dnia oceniający w postępowaniu odwoławczym powiadomił o swojej decyzji przewodniczącego [Wspólnego Komitetu ds. Ocen]. W notatce tej wskazał powody, dla których nie było możliwe zorganizowanie formalnej rozmowy, o którą ubiegał się skarżący, i dodał, że »komentarze osoby zatwierdzającej sprawozdanie zostały sformułowane [...] z uwzględnieniem tych informacji, a także powodów

wskazanych przez zainteresowanego oraz po wysłuchaniu bezpośrednio przełożonego«. Ponadto wskazał, że »[dwa formalne spotkania z zatwierdzającym sprawozdanie zostały zorganizowane w dniu 25 marca 2003 r. [...] i w dniu 14 kwietnia 2003 r.«.

11 W dniu 25 lipca 2003 r. skarżący wniósł zażalenie w trybie art. 90 regulaminu pracowniczego na decyzję z dnia 28 kwietnia 2003 r. zatwierdzającą dotyczące go SPK. Zażalenie to zostało oddalone przez [organ powołujący] [sporną decyzją] z dnia 11 grudnia 2003 r., doręczoną skarżącemu w dniu 2 lutego 2004 r. [...].

12 W następstwie wydania przez Komitet ds. Inwalidztwa w dniu 1 lutego 2005 r. opinii, zgodnie z którą skarżący »stał się całkowicie i trwale niezdolny do pełnienia służby, co uniemożliwia mu wykonywanie obowiązków związanych ze stanowiskiem w jego grupie zaszeregowania«, decyzją z dnia 15 lutego 2005 r. organ powołujący postanowił »przenieść skarżącego w stan spoczynku i przyznać mu rentę inwalidzką wyznaczoną zgodnie z przepisami art. 78 akapit [trzeci] regulaminu pracowniczego«. Decyzja ta stała się skuteczna w dniu 28 lutego 2005 r.”.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

15 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądy w dniu 7 maja 2004 r., skarżący wniósł skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji i żądanie odszkodowania oraz zadośćuczynienia.

- 16 W dniu 1 marca 2005 r. Komisja wniosła o stwierdzenie braku potrzeby rozpatrywania wniesionej przez skarżącego skargi o stwierdzenie nieważności w związku z jego przejściem w stan spoczynku, twierdząc, że urzędnik, który został przeniesiony w stan spoczynku z powodu całkowitej i trwałej utraty zdolności do pełnienia służby, nie ma już interesu prawnego w stwierdzeniu nieważności przedmiotowego SPK, ponieważ jedynym celem istnienia tego sprawozdania jest, zgodnie z orzecznictwem, stanowanie bazy dla przyszłych decyzji dotyczących kariery urzędnika. Komisja zakwestionowała również dopuszczalność żądania odszkodowania i zadośćuczynienia. Postanowieniem Sądu z dnia 10 czerwca 2005 r. orzekł on o pozostawieniu żądania nierozpatrywania skargi oraz decyzji o kosztach postępowania do rozstrzygnięcia w wyroku.
- 17 W zaskarżonym wyroku Sąd rozstrzygnął kwestię skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji i żądania odszkodowania oraz zadośćuczynienia, a w końcu także środków organizacji postępowania, o których zastosowanie wnosił skarżący.

Rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności

- 18 Sąd orzekł, że nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji z następujących powodów, przedstawionych w pkt 27–39 zaskarżonego wyroku:

„27 Po pierwsze należy przypomnieć, że mimo iż interes prawny, którego istnienie warunkuje dopuszczalność skargi, należy oceniać w chwili wniesienia tejże skargi (wyrok Trybunału z dnia 16 grudnia 1963 r. w sprawie 14/63 Forges de Clabecq przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. s. 719, 748 oraz postanowienie [Sądu z dnia 30 listopada 1998 r.] w sprawie T-97/94 N przeciwko Komisji [RecFP s. I-A-621 i II-1879], pkt 23), fakt ten nie może uniemożliwiać Sądowi stwierdzenia, iż [nie ma potrzeby rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi] należy umorzyć postępowanie w sprawie, w przypadku gdy skarżący, który początkowo miał interes prawny, utracił całkowicie osobisty interes w stwierdzeniu nieważności [zaskarżonej] decyzji z powodu zdarzenia zaistniałego po wniesieniu skargi. Aby skarżący mógł być stroną postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji, musi on zachować osobisty interes w stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji (wyroki

Sądu z dnia 24 kwietnia 2001 r. w sprawie T-159/98 Torre i in. przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-83 i II-395, pkt 30; z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie T-105/03 Dionyssopoulou przeciwko Radzie [Zb.Orz. SP s. I-A-137 i II-621], pkt 18 oraz z dnia 8 grudnia 2005 r. w sprawie T-274/04 Rounis przeciwko Komisji, [Zb.Orz. SP s. I-A-407 i II-1849], pkt 21 i 22). Ponadto zgodnie z utrwalonym orzecznictwem skarżący musi wykazać się [istniejącym] i aktualnym interesem w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu, jeżeli bowiem interes, na który powołuje się skarżący, dotyczy przyszłej sytuacji prawnej, należy wykazać, iż pogorszenie tej sytuacji prawnej jest już pewne (wyroki Sądu z dnia 17 września 1992 r. w sprawie T-138/89 NBV i NVB przeciwko Komisji, Rec. s. II-2181, pkt 33; z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie T-141/03 Sniace przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1197, pkt 26 oraz postanowienie Sądu z dnia 17 października 2005 r. w sprawie T-28/02 First Data i in. przeciwko Komisji [Zb.Orz. s. II-4119], pkt 42 i 43).

- 28 Po drugie, jeżeli chodzi o skargę o stwierdzenie nieważności SPK, należy przypomnieć, że SPK stanowi dokument wewnętrzny, którego głównym zadaniem jest zapewnienie administracji okresowej informacji o wykonywaniu obowiązków przez jej urzędników (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 3 lipca 1980 r. w sprawach połączonych 6/79 i 97/79 Grassi przeciwko Radzie, Rec. s. 2141, pkt 20 oraz wyrok Sądu z dnia 28 maja 1997 r. w sprawie T-59/96 Burban przeciwko Parlamentowi, RecFP s. I-A-109 i II-331, pkt 73) i który w związku z tym odgrywa istotną rolę w przebiegu ich kariery zawodowej, głównie w kwestii przenoszenia i awansu. Wynika z tego, że sprawozdanie ma co do zasady wpływ na interes osoby poddawanej ocenie jedynie o tyle, o ile kontynuuje ona karierę, to znaczy do zakończenia służby. Po zakończeniu służby urzędnik nie ma zatem interesu we wniesieniu lub podtrzymywaniu skargi przeciwko sporządzonemu w odniesieniu do niego sprawozdaniu z przebiegu kariery, z wyjątkiem sytuacji, w której wykaże istnienie szczególnej okoliczności uzasadniającej osobisty i aktualny interes w stwierdzeniu jego nieważności (zob. podobnie ww. postanowienie w sprawie N przeciwko Komisji, pkt 26 oraz ww. wyrok w sprawie Dionyssopoulou przeciwko Radzie, pkt 20).

- 29 W niniejszej sprawie Komisja twierdzi, że gdy zgodnie z art. 78 regulaminu pracowniczego skarżący przeniesiony został w stan spoczynku z powodu całkowitej i trwałej niezdolności do pełnienia służby, zakończył on wówczas służbę i zgodnie z wyżej wymienionym orzecznictwem utracił interes prawny w podtrzymywaniu skargi. Skarżący uważa jednak, że orzecznictwo to nie ma zastosowania w niniejszej sprawie z dwóch powodów. Po pierwsze, w tym przypadku nie chodzi jego zdaniem o ostateczne zakończenie służby, ponieważ zgodnie z art. 14 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego mógłby on zostać przywrócony do służby, gdyby tylko pozwolił na to stan jego zdrowia. Po drugie, jego przeniesienie w stan spoczynku miało charakter obowiązkowy i nastąpiło po wniesieniu niniejszej skargi. Twierdzi on, że w tych okolicznościach jego prawo do ochrony sądowej winno mieć pierwszeństwo przed innymi względami i winno umożliwić mu uzyskanie wyroku w przedmiocie zgodności z prawem zaskarżonego sprawozdania. Uważa zatem, że nadal ma osobisty i aktualny interes w stwierdzeniu nieważności tego sprawozdania.
- 30 Po pierwsze, w odniesieniu do kwestii ostatecznego charakteru zakończenia służby w przypadku przeniesienia w stan spoczynku z powodu całkowitej i trwałej niezdolności do pełnienia służby wskazać należy, że nawet jeśli art. 14 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przewiduje możliwość przywrócenia na stanowisko urzędnika, któremu przyznano rentę inwalidzką, to w zamyśle ustawodawcy całkowita i trwała niezdolność do pełnienia służby powoduje zakończenie kariery zawodowej takiego urzędnika. Artykuł 53 regulaminu pracowniczego przewiduje zatem, że »[u]rzędnik, wobec którego zgodnie z orzeczeniem Komitetu ds. Inwalidztwa stosuje się przepisy art. 78, jest z urzędu przenoszony w stan spoczynku ostatniego dnia miesiąca, w którym organ powołujący uznał jego trwałą i pełną niezdolność do pełnienia służby«. Z kolei art. 47 regulaminu pracowniczego do przyczyn zakończenia służby zalicza wszystkie rodzaje przeniesień w stan spoczynku, w tym przeniesienie w stan spoczynku wynikające z trwałej i pełnej niezdolności do pełnienia służby. Bowiem w odniesieniu do ostatecznego lub nie charakteru zakończenia służby niezdolność tę ustawodawca traktuje w taki sam sposób jak inne powody zakończenia służby, których ostateczny charakter nie budzi wątpliwości, takie jak rezygnacja, zwolnienie z powodu nienależytego wykonywania obowiązków lub wydalenie ze służby.

- 31 Wynika z tego, że w systemie regulaminu pracowniczego przeniesienie w stan spoczynku z powodu całkowitej i trwałej niezdolności do pełnienia służby w rozumieniu art. 53 i 78 uznawane jest za kończące, co do zasady, karierę zawodową urzędnika. Różni się zatem od zwolnienia chorobowego przewidzianego w art. 59 regulaminu pracowniczego, które nie ma wpływu na ciągłość kariery zawodowej urzędnika tymczasowo niezdolnego do wykonywania obowiązków służbowych.
- 32 Wobec powyższego Sąd stoi na stanowisku, że zgodnie z wyżej wymienionym orzecznictwem przeniesienie skarżącego w stan spoczynku zgodnie z art. 78 regulaminu pracowniczego wpływa na jego interes w uzyskaniu stwierdzenia nieważności zaskarżonego sprawozdania, ponieważ jego kariera zawodowa w instytucji została przerwana, co do zasady, w sposób ostateczny.
- 33 Argument skarżącego oparty na możliwości przywrócenia go do służby zgodnie z art. 14 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego nie podważa tego wniosku. Należy bowiem przypomnieć, że skarżący musi wykazać się istniejącym i aktualnym interesem w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu i że jeżeli interes, na który się powołuje, dotyczy przyszłej sytuacji prawnej, musi wykazać, iż pogorszenie tej sytuacji prawnej jest już pewne. Tymczasem stwierdzić należy, że przywrócenie do służby na rzecz Komisji to tylko możliwość, której urzeczywistnienie nie jest obecnie pewne. Zatem chodzi tu o czysto hipotetyczny interes, który nie wystarcza do stwierdzenia, że sytuacja prawna skarżącego uległaby pogorszeniu w przypadku niestwierdzenia nieważności zaskarżonego sprawozdania (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 21 stycznia 1987 r. w sprawie 204/85 Strohili przeciwko Trybunałowi Obrachunkowemu, Rec. s. 389, pkt 11).
- 34 Po drugie, w odniesieniu do okoliczności, że przeniesienie skarżącego w stan spoczynku miało charakter obowiązkowy i miało miejsce po wniesieniu niniejszej skargi, wskazać należy, że po pierwsze, Sąd miał już okazję orzec, iż urzędnik, który zakończył służbę z powodu zwolnienia ze względu na nienależyte wykonywanie obowiązków lub wydalenie ze służby, które stało się ostateczne po jego zaskarżeniu, nie ma interesu w uchyleniu dotyczącego go sprawozdania z oceny

(ww. postanowienie w sprawie N przeciwko Komisji, pkt 27 oraz wyrok Sądu z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawach połączonych T-200/03 i T-313/03 V przeciwko Komisji [Zb.Orz. SP s. I-A-2-00015 i II-A-2-00057], pkt 184). Z orzecnictwa wynika zatem, że dobrowolny lub niedobrowolny charakter zakończenia służby nie jest istotny dla oceny istnienia interesu prawnego. Po drugie, jeśli chodzi o moment przeniesienia w stan spoczynku w odniesieniu do terminu wniesienia skargi, przypomnieć należy, że z wyżej wymienionego w pkt 27 orzecnictwa wynika, iż okoliczność, że utrata interesu prawnego nastąpiła po wniesieniu skargi, nie może uniemożliwić Sądowi umorzenia postępowania w przedmiocie skargi (wyrok [Sądu z dnia 13 grudnia 1990 r.] w sprawie T-20/89 Moritz przeciwko Komisji [Rec. s. II-769], pkt 16, ww. wyrok w sprawie Dionyssopoulou przeciwko Radzie, pkt 18 oraz ww. wyrok w sprawie Rounis przeciwko Komisji, pkt 21).

35 Wobec powyższego stwierdzić należy, że zmiana sprawozdania, o którą ubiega się skarżący, nie pociągnęłaby za sobą, co do zasady, żadnych skutków dla jego zawodowej kariery, która zakończyła się z dniem 28 lutego 2005 r. Skarżący winien zatem wykazać istnienie szczególnej okoliczności uzasadniającej utrzymanie osobistego i aktualnego interesu prawnego w stwierdzeniu nieważności (ww. postanowienie w sprawie N przeciwko Komisji, pkt 26 i 27).

36 Zauważyć należy, że gdy skarżący podważa ostateczny charakter zakończenia służby, nie przywołuje on żadnej szczególnej okoliczności w rozumieniu postanowienia w wyżej wymienionej sprawie N przeciwko Komisji. Twierdzi natomiast, że jego interes w żądaniu stwierdzenia nieważności zakwestionowanego sprawozdania powinien zostać uwzględniony, aby zagwarantować mu przestrzeganie jego prawa do skutecznej ochrony sądowej.

- 37 W tym względzie wystarczy wskazać, że prawo do skutecznej ochrony sądowej obejmuje prawo przedstawienia sądowi wyłącznie aktów instytucji wspólnotowych, które — w zakresie, w jakim naruszają interesy skarżącego — są dla niego niekorzystne (zob. podobnie postanowienie Trybunału z dnia 1 października 2004 r. w sprawie C-379/03 P Pérez Escobar przeciwko Komisji [...], pkt 41 i 42 oraz postanowienie Sądu z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie T-276/02 Forum 187 przeciwko Komisji, Rec. s. II-2075, pkt 50). Tymczasem w niniejszym przypadku stwierdzić należy, że z powodu przeniesienia skarżącego w stan spoczynku ani [sporna] decyzja, ani zakwestionowane sprawozdanie — dopóki nie zostanie on przywrócony do służby — nie są obecnie dla niego niekorzystne. Wynika z tego, że bez potrzeby orzekania na tym etapie w przedmiocie znaczenia argumentu, który skarżący mógłby podnieść na poparcie ewentualnego odwołania, w przypadku gdyby został przywrócony do służby, stwierdzić należy, że prawo do skutecznej ochrony sądowej nie powoduje, że nabywa on prawo do tego, by Sąd orzekł w przedmiocie niniejszego żądania stwierdzenia nieważności.
- 38 Z powyższych rozważań wynika, że skarżący nie przedstawił dowodu na to, że jego interes prawny istnieje i jest aktualny. Nie ma zatem potrzeby orzekania w przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności spornego sprawozdania.
- 39 W odniesieniu do żądań, aby Sąd uznał za niezgodne z prawem ogólne przepisy wykonawcze, a także przewodnik w sprawie okresu przejściowego lub obecnie obowiązujące przepisy, zauważyć należy, że — jak wskazuje na to sam skarżący — stanowią one zarzuty niezgodności z prawem podniesione w ramach żądania o stwierdzenie nieważności. Nie ma zatem potrzeby orzekania w tym względzie”.

Rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie żądania odszkodowania oraz zadośćuczynienia

- 19 Sąd oddalił żądanie odszkodowania oraz zadośćuczynienia jako niedopuszczalne z następujących powodów przedstawionych w pkt 42–45 zaskarżonego wyroku:

„42 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 21 Statutu Trybunału [Sprawiedliwości], mającym zastosowanie do postępowania przed Sądem na podstawie art. 53 akapit pierwszy tego statutu oraz art. 44 ust. 1 lit. c) regulaminu Sądu, każda skarga musi wskazywać przedmiot sporu oraz zawierać zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów. W celu spełnienia tych wymogów skarga dotycząca naprawienia szkody wyrządzonej przez instytucję wspólnotową powinna zawierać informacje pozwalające na identyfikację zachowania, które wnoszący odwołanie zarzuca instytucji, powodów, dla których uznał on, że istnieje związek przyczynowy między tym zachowaniem a szkodą, którą, jak twierdzi, poniósł, jak również charakteru i zakresu szkody. Natomiast żądanie jakiegokolwiek odszkodowania jest pozbawione niezbędnej precyzji i w związku z tym musi zostać uznane za niedopuszczalne (wyrok Trybunału z dnia 2 grudnia 1971 r. w sprawie 5/71 Zuckerfabrik Schöppenstedt przeciwko Radzie, Rec. s. 975, pkt 9; postanowienia Sądu z dnia 1 lipca 1994 r. w sprawie T-505/93 Osório przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-179 i II-581, pkt 33 oraz [z dnia 15 lutego 1995 r.] w sprawie T-112/94 Moat przeciwko Komisji [RecFP s. I-A-37 i II-135], pkt 32).

- 43 W niniejszym przypadku skarżący ograniczył się do wystąpienia o odszkodowanie oraz zadośćuczynienie z tytułu naprawienia szkody oraz krzywdy w związku z jego niewykorzystanymi perspektywami zawodowymi, uszczerbkiem na zdrowiu i krzywdą moralną, bez określenia wysokości tego odszkodowania i zadośćuczynienia oraz bez podania wystarczająco precyzyjnych informacji pozwalających na określenie zakresu szkody i krzywdy. Jedyne wyjaśnienie, jakie w tej kwestii zawiera

jego skarga, to fakt, że »[o]czywisty błąd w ocenie oraz nadużycie władzy, jakich dopuścił się zatwierdzający, wyrząd[ły] istotną szkodę w związku z niespełnionymi perspektywami zawodowymi skarżącego« oraz że »[s]ytuacja ta negatywnie wpłynęła na jego zdrowie psychiczne i fizyczne, co stanowi[ło] dodatkową krzywdę obok szkody wyrządzonej w związku z jego niespełnionymi perspektywami zawodowymi«.

44 O ile Sąd uznał już, że w szczególnych okolicznościach sprecyzowanie w skardze dokładnego zakresu szkody i wskazanie kwoty żadanego odszkodowania nie są niezbędne (wyroki Sądu z dnia 10 lipca 1990 r. w sprawie T-64/89 Automec przeciwko Komisji, Rec. s. II-367, pkt 75–77 oraz z dnia 20 września 1990 r. w sprawie T-37/89 Hanning przeciwko Parlamentowi, Rec. s. II-463, pkt 82), w niniejszym przypadku wskazać należy, że skarżący ani nie wykazał, ani przynajmniej nie przywołał istnienia takich okoliczności (zob. podobnie ww. postanowienia w sprawie Osório przeciwko Komisji, pkt 35 oraz w sprawie Moat przeciwko Komisji, pkt 37).

45 Ponadto odnośnie do krzywdy moralnej podkreślić należy, że oprócz całkowitego braku oszacowania tej krzywdy skarżący nie umożliwił Sądowi dokonania oceny jej zakresu i charakteru. Tymczasem, bez względu na to, czy zażądano zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w formie symbolicznej, czy też w celu otrzymania rzeczywistego zadośćuczynienia, skarżący ma obowiązek sprecyzowania charakteru doznanej w swoim przekonaniu krzywdy w związku z zarzucanym zachowaniem Komisji, a następnie przynajmniej w przybliżony sposób oszacowania rozmiaru tej krzywdy (ww. postanowienie w sprawie Moat przeciwko Komisji, pkt 38 oraz wyrok Sądu z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie T-157/96 Affatato przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-41 i II-97, pkt 38)».

Rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie złożonych przez skarżącego wniosków o zastosowanie środków organizacji postępowania

- 20 Sąd uznał, że wnioski skarżącego o przedstawienie przez Komisję różnych dokumentów, mianowicie sprawozdania z posiedzeń Wspólnego Komitetu ds. Ocen, dwóch sprawozdań z przebiegu kariery zawodowej urzędników jego departamentu za okres od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. przyznających najwyższe oceny i dwóch takich sprawozdań przyznających najniższe oceny, jak również dokumentu zawierającego oficjalne normy jakościowe dla departamentów tłumaczeń, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu i w związku z tym podlegają oddaleniu.

Żądania stron w postępowaniu przed Trybunałem

- 21 Wnoszący odwołanie wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku oraz orzeczenie co do istoty sprawy w przedmiocie wniesionej przez niego skargi;

- stwierdzenie, że wnoszący odwołanie ma interes prawny w stwierdzeniu nieważności sporządzonego na jego temat sprawozdania z przebiegu kariery zawodowej, niezależnie od interesu administracji w tym względzie;

- uznanie, że niezdolność do pełnienia służby jest z definicji stanem odwracalnym i że jako taka uznawana jest i traktowana w ten sposób przez Służbę Medyczną Komisji Wspólnot Europejskich;

- przyznanie wnoszącemu odwołanie prawa do ochrony sądowej w odniesieniu do sporządzonego na jego temat sprawozdania z przebiegu kariery zawodowej;

- tytułem żądania akcesoryjnego uwzględnienie jego żądania odszkodowania i zadośćuczynienia i zasądzenie na jego rzecz z tego tytułu 1,5 mln EUR oraz

- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

22 Komisja wnosi o oddalenie odwołania i obciążenie wnoszącego odwołanie całością kosztów postępowania.

W przedmiocie odwołania

23 W uzasadnieniu odwołania wnoszący odwołanie podnosi cztery zarzuty. Trzy pierwsze dotyczą odwołania w zakresie, w jakim wymierzone jest w rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności, czwarty dotyczy odwołania

w zakresie, w jakim wymierzone jest w rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie żądania odszkodowania i zadośćuczynienia.

W przedmiocie zarzutów dotyczących rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji

Argumentacja stron

²⁴ Wnoszący odwołanie podnosi, że zaskarżony wyrok narusza prawo w zakresie, w jakim Sąd stanął na stanowisku, że po pierwsze, sprawozdanie z przebiegu kariery zawodowej ma znaczenie dla urzędnika podlegającego ocenie jedynie w przypadku, gdy kontynuuje on karierę zawodową, po drugie, że przeniesienie w stan spoczynku ze względu na całkowitą i trwałą niezdolność do pełnienia służby oznacza zakończenie służby, i po trzecie, że prawo do skutecznej ochrony sądowej w przypadku choroby zawodowej nie przyznaje prawa do skargi na sporną decyzję.

²⁵ Po pierwsze wnoszący odwołanie podnosi, że Sąd naruszył prawo, nie biorąc pod uwagę dokładnej funkcji SPK.

- 26 Wnoszący odwołanie argumentuje, że orzecznictwo, na którym Sąd oparł się w pkt 28 zaskarżonego wyroku, nie ma już znaczenia, ponieważ dotyczy ono wcześniejszego systemu oceny, praktykowanego przed 2003 r., w ramach którego sprawozdanie z oceny odgrywało dla awansu jedynie akcesoryjną rolę. Tymczasem aktualny system oceny obejmuje jego arytmetyczny związek z awansem bądź zwolnieniem oraz znacznie większy margines na przyspieszenie bądź zwolnienie przebiegu kariery. Zdaniem wnoszącego odwołanie w ramach nowego systemu nie jest prawidłowe kwalifikowanie jako „wewnętrzny” dokumentu, który ma obiektywne daleko idące implikacje. Ponadto rola urzędnika w procesie oceny nie sprowadza się do roli drugorzędnej względem administracji.
- 27 Po drugie wnoszący odwołanie podnosi, że Sąd naruszył prawo, mylnie oceniając konsekwencje niezdolności do pełnienia służby. Sąd uznał niezdolność do pełnienia służby za stan ostateczny. Zdaniem wnoszącego odwołanie z brzmienia art. 14 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego wynika, że niezdolność do pełnienia służby jest stanem odwracalnym, na co wskazuje poza tym praktyka, zgodnie z którą przypadki niezdolności do pełnienia służby są zwykle poddawane ponownemu badaniu Służby Medycznej Komisji co dwa lata.
- 28 Wnoszący odwołanie podkreśla ponadto, że podczas gdy decyzja o przeniesieniu go w stan spoczynku ze względu na niezdolność do pełnienia służby została podjęta w dniu 15 lutego 2005 r. i dotyczyła okresu dwóch lat, jej odnowienie w 2007 r. przez Służbę Medyczną Komisji zostało ograniczone do okresu roku, co zdaniem wnoszącego odwołanie wskazuje, że jego powrót do służby nie jest wyłącznie hipotetyczny, a w związku z tym jego interes w stwierdzeniu nieważności spornej decyzji istnieje i jest aktualny.
- 29 Po trzeciej wnoszący odwołanie twierdzi, że Sąd nie wziął pod uwagę konsekwencji ogólnej zasady skutecznej ochrony sądowej.

- 30 Wnoszący odwołanie podnosi, że w niniejszej sprawie lekarze nie wykluczyli możliwości, jakoby jego niezdolność do pełnienia służby miała podłoże zawodowe. Jednakże Komitet ds. Inwalidztwa wolał zaczekać na opinię właściwych organów, względnie w jego opinii Sądu, przed wydaniem rozstrzygnięcia w tej kwestii. Fakt, że Sąd nie orzekł co do istoty sprawy, oznacza, że sprawa została zablokowana tak z punktu widzenia wnoszącego odwołanie, jak i służby Medycznej Komisji oraz Komitetu ds. Inwalidztwa.
- 31 Decyzja stwierdzająca, czy niezdolność do pełnienia służby ma podłoże zawodowe, determinuje warunki ewentualnego powrotu wnoszącego odwołanie na stanowisko lub w przeciwnym wypadku wysokość jego renty inwalidzkiej. W tych okolicznościach wnoszący odwołanie podnosi, że nie można twierdzić, iż jego interes prawny jest jedynie hipotetyczny i że kwestia ta wymaga rozstrzygnięcia co do istoty jedynie w przypadku jego powrotu do służby.
- 32 Wnoszący odwołanie podnosi, że w związku z tym, iż prawo do skutecznej ochrony sądowej stanowi prawo podstawowe, przepisy prawne i elementy stanu prawnego mające zastosowanie w niniejszej sprawie nie zostały zinterpretowane i zastosowane w restrykcyjny sposób.
- 33 W odniesieniu do zarzutu pierwszego Komisja kwestionuje argument wnoszącego odwołanie, jakoby rozumowanie Sądu w pkt 28 zaskarżonego wyroku było pozbawione znaczenia, ponieważ dotyczy ono raczej systemu oceny mającego zastosowanie przed rokiem 2003 niż systemu obecnie obowiązującego.
- 34 Tytułem wstępu Komisja podnosi, że przedmiotowe SPK dotyczy okresu, który rozpoczął się przed rokiem 2003, mianowicie okresu od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. A zatem przypuszcza ona, że wnoszący odwołanie odnosi się raczej do systemu oceny wprowadzonego od lipca 2001 r.

35 Komisja podnosi, że pomiędzy oceną urzędników a ich awansem zawsze istniał związek. Jest tak również obecnie, ponieważ odnośne przepisy nowego regulaminu pracowniczego przyjętego w 2004 r. nadal znajdują się w rozdziale zatytułowanym „Oceny, przeniesienia na wyższy stopień i awans”. Zdaniem Komisji sprawozdanie z oceny byłoby pozbawione przydatności w przypadku braku związku między oceną i awansem urzędników. Komisja uważa, że wnoszący odwołanie nie przedstawił żadnego poważnego argumentu, nie powołał żadnej jakoby istotnej zmiany zasad ani nie przywołał żadnego nowego trendu w orzecznictwie na potwierdzenie swojego poglądu.

36 W odniesieniu do zarzutu drugiego dotyczącego konsekwencji decyzji o przeniesieniu w stan spoczynku ze względu na niezdolność do pełnienia służby Komisja podnosi, że wnoszący odwołanie ograniczył się do powołania art. 14 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, nie wspominając w żaden sposób art. 53 i 78 tego regulaminu. Jak wynika również z zaskarżonego wyroku, art. 14 nie należy czytać w oderwaniu. Otóż regulamin dokonuje finezyjnego rozróżnienia pomiędzy z jednej strony tymczasową niezdolnością do wykonywania obowiązków służbowych (art. 59) i z drugiej strony trwałą niezdolnością do pełnienia służby (art. 53). Podczas gdy tymczasowa niezdolność do wykonywania obowiązków służbowych uprawnia do zwolnienia chorobowego, trwała niezdolność od pełnienia służby otwiera drogę do przeniesienia odnośnego urzędnika w stan spoczynku.

37 Komisja uważa, że okoliczność, iż Służba Medyczna Komisji odnowiła swoją decyzję dotyczącą niezdolności do pełnienia służby przez wnoszącego odwołanie na kolejny rok, a nie dwa lata, nie ma znaczenia dla kwestii oceny stopnia niezdolności do pełnienia służby. Odstępy pomiędzy badaniami lekarskimi nie stanowią bowiem kryterium dla określenia, czy niezdolność do pełnienia służby danego urzędnika ma charakter tymczasowy, czy trwały. Jeżeli przypadek niezdolności do pełnienia służby jest objęty zakresem zastosowania art. 78 regulaminu pracowniczego, to należy uważać ją za trwałą. Ponadto bez względu na art. 14 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego niezdolność do pełnienia służby należy uważać za trwałą tak długo, jak długo trwa.

38 W odniesieniu do zarzutu trzeciego dotyczącego błędnej interpretacji prawa do skutecznej ochrony sądowej Komisja podnosi, że jest on oparty na błędnym założeniu. Wbrew twierdzeniu wnoszącego odwołanie to nie na Sądzie spoczywa rozstrzygnięcie w przedmiocie przyczyny niezdolności do pełnienia służby, która została stwierdzona w odniesieniu do niego. Komisja twierdzi, że chodzi tu o kwestię medyczną, należąca do zakresu kompetencji Służby Medycznej, mianowicie lekarza organu powołującego lub komisji lekarskiej, zgodnie z art. 19 i nast. warunków stosowania art. 73 regulaminu pracowniczego. Wynika z tego jej zdaniem, że gdy Komitet ds. Inwalidztwa zawiesił wydanie decyzji w przedmiocie przyczyny tej niezdolności do pełnienia służby, oczekując na opinię „właściwych organów”, komitet ten miał na myśli opinię Służby Medycznej, a nie zaskarżony wyrok.

39 Komisja dodaje, że wnoszący odwołanie zawsze miał możliwość wszczęcia procedury na podstawie art. 73 regulaminu pracowniczego w celu określenia, czy jego niezdolność do pełnienia służby miała podłoże zawodowe. A zatem nie był on pozbawiony ochrony sądowej w tym zakresie.

40 Ponadto Komisja twierdzi, że Sąd nie pozbawił również wnoszącego odwołanie ochrony sądowej w zakresie dotyczącym SPK, ponieważ nie wykluczył on całkowicie możliwości, jakoby wnoszący odwołanie mógł mieć interes w jego późniejszym zakwestionowaniu, gdyby został przywrócony do służby.

Ocena Trybunału

41 Tytułem wstępu należy podkreślić, że na Komisji, podobnie jak wszystkich instytucjach Wspólnoty spoczywa szczególnie obowiązek przejrzystości tak w odniesieniu do oceny,

przenoszenia na wyższy stopień, jak i awansu swoich pracowników, którego przestrzeganie jest gwarantowane przez sformalizowaną procedurę uregulowaną w art. 43–46 regulaminu pracowniczego.

42 I tak SPK stanowi dokument niezbędny do oceny personelu zatrudnionego przez instytucję, ponieważ umożliwia ono dokonanie oceny kwalifikacji, wydajności oraz zachowania w ramach służby danego urzędnika, na co wskazuje art. 43 regulaminu pracowniczego. Sporządzenie tego sprawozdania następuje co najmniej raz na dwa lata na warunkach określonych przez każdą z instytucji zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego.

43 Ponadto, jak podkreślał również rzecznik generalny w pkt 49 swojej opinii, SPK stanowi dokonywaną przez przełożonych wartościującą ocenę sposobu, w jaki urzędnik wykonywał powierzone mu obowiązki, oraz jego zachowania w ramach służby w danym okresie.

44 Otóż w pierwszej kolejności należy podnieść, że SPK, niezależnie od jego przyszłej przydatności, stanowi pisemny i formalny dowód jakości pracy wykonanej przez urzędnika. Ocena ta nie ogranicza się do zwykłego opisu zadań wykonanych przez niego w odnośnym okresie, lecz zawiera dodatkowo ocenę cech osobowości osoby podlegającej ocenie, jakimi wykazała się ona przy wykonywaniu działalności zawodowej.

45 A zatem każdy urzędnik ma prawo do sprawiedliwej i zgodnej z zasadami słuszności oceny swojej pracy. W konsekwencji, zgodnie z prawem do skutecznej ochrony sądowej, urzędnik ma w każdym przypadku prawo do kwestionowania dotyczącego go SPK ze względu na jego treść lub ze względu na fakt jego sporządzenia niezgodnie z zasadami określonymi w regulaminie pracowniczym.

- 46 Po drugie, o ile prawdą jest, że urzędnik uznany przez Komitet ds. Inwalidztwa za trwale niezdolnego do pełnienia służby jest z urzędu przenoszony w stan spoczynku na podstawie art. 53 i 78 regulaminu pracowniczego, o tyle sytuacja tego urzędnika różni się od sytuacji urzędnika, który osiągnął wiek emerytalny, podał się do dymisji lub został zwolniony, ponieważ chodzi tu o sytuację odwracalną.
- 47 Urzędnik, który staje się w ten sposób niezdolny do pełnienia służby, może pewnego dnia zostać przywrócony na stanowisko w ramach instytucji Wspólnoty zgodnie z art. 16 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego. W tym kontekście ogólny przepis art. 53 regulaminu pracowniczego należy czytać łącznie z przepisami szczególnymi art. 13–15 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego. Działalność urzędnika uznanego na niezdolnego do pełnienia służby zostaje jedynie zawieszona, ewolucja jego sytuacji w ramach instytucji jest uzależniona od utrzymywania się warunków uzasadniających tę niezdolność do pełnienia służby, która może być poddawana kontroli w regularnych odstępach czasu.
- 48 W niniejszej sprawie spełnienie przez wnoszącego odwołanie wszystkich warunków wymaganych do uzasadnienia przeniesienia go z urzędu w stan spoczynku ze względu na trwałą niezdolność do pełnienia służby, zgodnie z art. 13 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, nie było uważane za ostateczne. Potwierdza to fakt, że Służba Medyczna Komisji badająca niezdolność do pełnienia służby wnoszącego odwołanie przedłużyła stwierdzenie jego niezdolności do pełnienia służby w dniu 31 stycznia 2007 r. jedynie na dodatkowy rok, a nie na dwa lata, jak to miało miejsce w przypadku pierwotnej decyzji Komitetu ds. Inwalidztwa z dnia 1 lutego 2005 r. Wskazuje to, iż możliwość powrotu do służby wnoszącego odwołanie nie jest jedynie hipotetyczna, lecz jak najbardziej realna.
- 49 Urzędnik uznany za całkowicie i trwale niezdolnego do pełnienia służby, jako że może zostać przywrócony do służby w ramach instytucji, ma prawo, ekwiwalentne do prawa czynnego urzędnika, do tego, aby dotyczące go sprawozdanie zostało sporządzone w duchu zasady słuszności, obiektywnie i zgodnie ze zwykłymi regułami oceny.

50 W sytuacji przywrócenia do służby SPK byłoby użyteczne dla ewolucji urzędnika w ramach jego służby lub instytucji Wspólnoty. Stanowiłoby pisemny i formalny dowód kompetencji i doświadczenia zawodowego urzędnika w ramach instytucji, na które mógłby się powołać. Umożliwiałoby również przełożonemu porównywanie zasług urzędników pretendujących do ewentualnego awansu czy przeniesienia.

51 W konsekwencji należy stwierdzić, że urzędnik uznany za całkowicie i trwale niezdolnego do pełnienia służby na podstawie art. 53 i 78 regulaminu pracowniczego zachowuje interes prawny w stwierdzeniu nieważności SPK.

52 A zatem skoro ze stwierdzenia całkowitej i trwałej niezdolności do pełnienia służby D. Gordona nie można wnioskować, że pewnego dnia nie może on zostać przywrócony do służby w ramach instytucji Wspólnoty, to nie można wykluczyć możliwości powołania się przez niego na sporne SPK po ewentualnym przywróceniu go do tejże służby.

53 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, należy uznać dwa pierwsze zarzuty za zasadne. W konsekwencji należy uchylić zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim stwierdził on brak potrzeby orzekania w przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności spornej decyzji, bez potrzeby oceny zarzutu trzeciego, który nie może doprowadzić do uchylenia wyroku w większym zakresie.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie żądania odszkodowania i zadośćuczynienia

Argumentacja stron

- 54 Wnoszący odwołanie twierdzi, że Sąd niesłusznie odrzucił jako niedopuszczalne jego żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia w oparciu o uzasadnienie, iż charakter i zakres szkody, względnie krzywdy nie został sprecyzowany. Wnoszący odwołanie podnosi w istocie, że zgodnie z orzecznictwem Sądu przywołanym nawet w samym zaskarżonym wyroku w szczególnych okolicznościach nie jest niezbędne sprecyzowanie w skardze dokładnego zakresu szkody, względnie krzywdy i wskazanie kwoty żadanego odszkodowania, względnie zadośćuczynienia.
- 55 Wnoszący odwołanie podnosi również, że nigdy nie oczekiwał ani nie domagał się rozstrzygnięcia w przedmiocie szkody, względnie krzywdy w przypadku braku rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności. Precyzuje on, że w replice, którą złożył przed Sądem, wyraźnie zastrzegł sobie prawo do wszczęcia wszelkich postępowań zmierzających do uzyskania naprawienia szkody, względnie krzywdy poniesionych w świetle wyroku, który miał wydać Sąd.
- 56 Wnoszący odwołanie uważa, że ze względu na szczególne okoliczności i złożoność jego sytuacji rozstrzygnięcie w przedmiocie szkody, względnie krzywdy może nastąpić jedynie po tym, jak Trybunał rozstrzygnie w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności.
- 57 Podnosi on jednakże, że jeśli Trybunał stwierdzi, że istotnie był on ofiarą niesłusznej oceny oraz dotkliwej niesprawiedliwości i że w związku z tym jego kariera rzeczywiście doznała nieodwracalnego uszczerbku, odszkodowanie, względnie zadośćuczynienie w wysokości 1,5 mln EUR nie byłyby nadmierne.

58 Komisja twierdzi natomiast, że możliwość zwolnienia z obowiązku sprecyzowania w skardze dokładnego zakresu poniesionej szkody, względnie krzywdy stanowi wyjątek. Z pkt 44 zaskarżonego wyroku wynika jej zdaniem, że Sąd uznał, iż przypadek wnoszącego odwołanie nie jest objęty zakresem tego wyjątku. Zdaniem Komisji wnoszący odwołanie jako skarżący nie wykazał przed Sądem, że jego przypadek w jakikolwiek sposób zasługuje na umożliwienie mu wyłączenia spod zasady ogólnej. Ponadto w odwołaniu wnoszący odwołanie nie wskazał, na czym polegał błąd Sądu w zastosowaniu tej zasady ogólnej. W konsekwencji Komisja dochodzi do wniosku, że przedstawiona argumentacja wnoszącego odwołanie stanowi przedmiot nowego zarzutu niedopuszczalności ze względu na brak argumentacji uzasadniającej stanowisko wnoszącego odwołanie.

59 Ponadto Komisja podważa argument wnoszącego odwołanie, zgodnie z którym Sąd nie powinien był orzekać w przedmiocie szkody, względnie krzywdy, ponieważ wnoszący odwołanie jako skarżący zasygnalizował intencję późniejszego wszczęcia odrębnego postępowania mającego na celu uzyskanie naprawienia jakoby poniesionych szkody, względnie krzywdy. Otóż intencja ta nie znajduje potwierdzenia w aktach postępowania pierwszej instancji.

Ocena Trybunału

60 Należy stwierdzić, że Sąd odrzucił żądania odszkodowania i zadośćuczynienia jako niedopuszczalne, ponieważ po pierwsze wnoszący odwołanie jako skarżący ograniczył się do domagania się odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu uszczerbku dla kariery, uszczerbku na zdrowiu i krzywdy moralnej, bez określenia wysokości tego odszkodowania, względnie zadośćuczynienia oraz bez podania wystarczająco precyzyjnych informacji pozwalających na określenie zakresu tej szkody, względnie krzywdy i po drugie, ponieważ jeżeli chodzi o krzywdę moralną, oprócz całkowitego braku oszacowania tej krzywdy wnoszący odwołanie nie umożliwił Sądowi dokonania oceny jej zakresu i charakteru.

- 61 W tym kontekście wystarczy podnieść, że kwestia tego, czy kwota odszkodowania, względnie zadośćuczynienia, której domaga się skarżący, została przez niego dostatecznie uzasadniona, wymaga oceny okoliczności stanu faktycznego, która wykracza poza zakres kompetencji Trybunału, która ogranicza się jedynie do kontroli poszanowania przepisów prawa przez zaskarżony wyrok (zob. podobnie wyrok z dnia 15 lutego 1996 r. w sprawie C-209/94 P Buralux i in. przeciwko Radzie, Rec. s. I-615, pkt 21).
- 62 Ponadto, jak podniósł rzecznik generalny w pkt 78 swojej opinii, żądanie kwoty 1,5 mln EUR tytułem odszkodowania, względnie zadośćuczynienia, w przypadku gdyby Trybunał zbadał spór co do istoty, stanowi nowe żądanie w rozumieniu art. 113 regulaminu Trybunału Sprawiedliwości, które powinno zostać uznane za niedopuszczalne.
- 63 W konsekwencji należy odrzucić odwołanie wnoszącego odwołanie jako niedopuszczalne w zakresie, w jakim kwestionuje ono odrzucenie przez Sąd jego żądania odszkodowania i zadośćuczynienia.

W przedmiocie skargi przed Sądem

- 64 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy zdanie drugie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli Trybunał uchyla orzeczenie Sądu Pierwszej Instancji, może on wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala. W niniejszym przypadku ma to miejsce w odniesieniu do skargi o stwierdzenie nieważności.

Argumenty stron

- 65 Po pierwsze wnoszący odwołanie domaga się stwierdzenia nieważności spornej decyzji, oddalającej jego zażalenie na decyzję z dnia 28 kwietnia 2003 r. zatwierdzającą sprawozdanie z przebiegu jego kariery zawodowej w okresie od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r.
- 66 W uzasadnieniu skargi podnosi on trzy zarzuty, z których pierwszy dotyczy naruszenia istotnych wymogów proceduralnych i prawa do obrony.
- 67 W ramach tego zarzutu wnoszący odwołanie podnosi liczne nieprawidłowości w ramach wewnętrznego postępowania odwoławczego od przedmiotowego SPK. Utrzymuje w szczególności, że drugi etap tego postępowania polegający na dokonaniu przez Wspólny Komitet ds. Ocen kontroli formalnych i materialnych przesłanek sporządzenia SPK nie przebiegł w prawidłowy sposób.
- 68 I tak Wspólny Komitet ograniczył się w swym badaniu do aspektu proceduralnego bez zbadania istoty sprawy. W związku z tym, że formalna rozmowa z zatwierdzającym SPK się nie odbyła, komitet ten zalecił jej przeprowadzenie. Po przeprowadzeniu tej rozmowy akta wnoszącego odwołanie nie zostały przekazane temu samemu komitetowi, tak aby mógł on zająć stanowisko również w kwestii, czy SPK zostało sporządzone w duchu zasady słuszności, obiektywnie i zgodnie ze zwykłymi regułami oceny, jak to przewiduje art. 8 ust. 5 ogólnych przepisów wykonawczych.

- 69 Wnoszący odwołanie utrzymuje, że luka ta stanowi poważną nieprawidłowość naruszającą wewnętrzną procedurę odwołania. Po pierwsze, z racji swego składu Wspólny Komitet jest jedynym organem odwoławczym, w ramach którego członkowie personelu wykonujący takie same obowiązki jak wnoszący odwołanie mogliby zbadać jego ocenę. Po drugie, opinia Wspólnego Komitetu ma duże znaczenie, ponieważ jeśli oceniający w postępowaniu odwoławczym odmawia uwzględnienia jego opinii, zobowiązany jest uzasadnić swą decyzję.
- 70 Komisja utrzymuje, że wnoszący odwołanie nie może opierać argumentacji na fakcie, że Wspólny Komitet ds. Ocen ograniczył się do stwierdzenia, że formalna rozmowa z zatwierdzającym SPK się nie odbyła, ponieważ on sam nie poinformował Wspólnego Komitetu o tym, że rozmowa ta odbyła się w dniu 25 marca 2003 r.

Ocena Trybunału

- 71 Z akt sprawy wynika, że Wspólny Komitet ds. Ocen nie zajął stanowiska w przedmiocie treści przedmiotowego SPK, podczas gdy spoczywa na nim taki obowiązek, jeżeli — tak jak w niniejszej sprawie — wniesiono doń zaskarżenie. W istocie komitet ten stwierdził jedynie, w opinii przekazanej oceniającemu w postępowaniu odwoławczym w dniu 11 kwietnia 2003 r., że oficjalna rozmowa z zatwierdzającym sprawozdanie się nie odbyła i że jest to niezgodne z art. 7 ogólnych przepisów wykonawczych.
- 72 A zatem oceniający w postępowaniu odwoławczym nie mógł zająć stanowiska w przedmiocie wewnętrznego odwołania wnoszącego odwołanie w swojej decyzji z dnia 28 kwietnia 2003 r., jako że Wspólny Komitet ds. Ocen nie przekazał mu swojej opinii w przedmiocie treści przedmiotowego SPK, w związku z czym sprawozdanie nie stało się ostateczne.

- 73 Jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 96 swojej opinii, rozstrzygając w ten sposób w swej decyzji z dnia 28 kwietnia 2003 r., oceniający w postępowaniu odwoławczym potraktował prawo wnoszącego odwołanie do odwołania się do Wspólnego Komitetu jako etap czysto formalny. Tymczasem gdy do komitetu tego wniesiono zaskarżenie, ocena treści odnośnego SPK stanowi istotny wymóg proceduralny, dlatego że z jednej strony Wspólny Komitet jest jedyną jednostką uczestniczącą w procedurze oceny, w skład której wchodzi przedstawiciele personelu, a z drugiej strony jego opinie powinny być uwzględniane przez oceniającego w postępowaniu odwoławczym.
- 74 Wydaje się zatem, że fakt, iż Wspólny Komitet ds. Ocen nie zajął stanowiska w przedmiocie treści przedmiotowego SPK zgodnie z art. 8 ogólnych przepisów wykonawczych, stanowi istotne naruszenie procedury sporządzenia SPK, naruszające prawa wnoszącego odwołanie.
- 75 Bez potrzeby orzekania w przedmiocie pozostałych zarzutów podniesionych w uzasadnieniu skargi o stwierdzenie nieważności należy stwierdzić nieważność spornej decyzji.

W przedmiocie kosztów

- 76 Zgodnie z art. 122 regulaminu Trybunału, jeżeli odwołanie jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, rozstrzyga on o kosztach.

77 Zgodnie z art. 69 § 2 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 wspomnianego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem D. Gordona należy obciążyć ją kosztami postępowania w dwóch instancjach.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich wydany w dniu 7 lutego 2007 r. w sprawie T-175/04 Gordon przeciwko Komisji zostaje uchylony w zakresie, w jakim Sąd stwierdził brak potrzeby orzekania w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez D. Gordona.**

- 2) **Odwołanie zostaje odrzucone jako niedopuszczalne w zakresie, w jakim kwestionuje ono odrzucenie jako niedopuszczalnego żądania odszkodowania i zadośćuczynienia w zaskarżonym wyroku Sądu.**

- 3) **Stwierdzona zostaje nieważność decyzji Komisji Wspólnot Europejskich z dnia 11 grudnia 2003 r. oddalającej zażalenie D. Gordona na decyzję z dnia 28 kwietnia 2003 r. zatwierdzającą sprawozdanie z przebiegu jego kariery zawodowej w okresie od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 31 grudnia 2002 r.**

- 4) **Komisja Wspólnot Europejskich zostaje obciążona kosztami poniesionymi przez D. Gordona w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich oraz Sądem Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich.**

Podpisy